

Drogpolicy och handlingsplan för elever

Inledning

Sollefteå Gymnasium bedriver en drogfri verksamhet och arbetar aktivt med såväl förebyggande som åtgärdande insatser. Förutsättningarna för att nå bra resultat är en drogfri miljö och policyn är ett stöd för att främja hälsa samt förebygga tillbud och olyckor, förhindra missbruk samt motverka och förhindra nyrekrytering av elever till drogmissbruk. Exempel på förebyggande insatser kan vara hälsosamtal, mentorsamtal, temadagar för elever samt fortlöpande utbildning av personalen.

Alla elever kan vid drogproblem, oro eller misstanke om drogmissbruk vända sig till elevhälsan för konsultation och hjälp.

Implementeringsplan för drogpolicy

Genomgång av policyn för all personal skall ske en gång om året. Policy och handlingsplan läggs ut på skolans hemsida samt på team driven. Arbets- och ämneslagen planerar verksamheter och aktiviteter med och för eleverna inom schemat och pågående kurser under läsåret utifrån drogpolicyn.

Information om skolans drogpolicy ges till föräldrar vid föräldramöte i åk 1 och till alla elever vid läsårets start. Årlig revidering av policyn samt utformning av det kommande läsårets aktiviteter görs i samverkan med elevråd och ESO. Rektor ansvarar för att så sker.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet skall innehålla information om Sollefteå Gymnasiums drogpolicy, föreläsningar, information i samverkan med skola, föräldrar, socialtjänst, landsting och polis. Det förebyggande arbetet ska sträva efter en ökad anhängmedverkan och medvetenhet om drogvanor.

Information om skolans drogpolicy skall även inkluderas vid inskrivningssamtal med nyanlända elever.

Inom ramen för gymnasiets förebyggande arbete mot droger kan eftersök med hund genomföras i skolans lokaler.

Främjande arbete

Ett främjande arbete ska alltid finnas för att skapa goda relationer med elever, föräldrar och samarbetspartners. Det ska ge förutsättningar för god dialog och ökad självkänsla.

Ett bra bemötande bidrar till trygghet och gemenskap, ger goda förutsättningar för den enskilde att säga nej och avstå från droger. Hög närvaro, goda kamratrelationer och möjlighet till anhörigstöd är viktiga skyddsfaktorer. En väl implementerad drogpolicy ökar förutsättningarna.

Detta gäller för gymnasiets utbildningar

Tobak

Rökning är förbjuden i och i anslutning till, våra lokaler och i verksamhet som sker i vår regi. Undantaget på särskilt påbjuden plats.

Alkohol

Det är förbjudet att förvara och förtära alkoholhaltiga drycker eller uppträda alkoholpåverkad inom våra utbildningars geografiska område eller i verksamheter som sker i vår regi (t ex studieresor).

Sniffning/Boffning

All hantering och bruk av preparat avseende sniffning/boffning är förbjuden och klassas som missbruk.

Narkotika

All hantering och bruk av narkotika är förbjuden. Allt bruk av narkotika, dopingmedel och icke ordinerade medicinska preparat samt andra ej narkotikaklassade kemiska substanser är att betrakta som missbruk.

Handlingsplan

Alkoholmissbruk/Sniffning/Boffning

1. Om personal under dagtid påträffar en påverkad elev ska rektor/bitr rektor omgående kontaktas.
2. Vittne skall medfölja under hela processen.
3. Eleven avvisas resten av dagen och i de fall eleven är omyndig kontaktas vårdnadshavare, gode man.
4. Om eleven är över 18 år bör insatser göras för att motivera till kontakt med anhöriga.
5. Vid nyanländ elev kan tolk behöva anlitas.
6. Rektor tillser att anmälan av ärendet sker enligt Socialtjänstlagen, kapitel 14:1.
7. Uppföljning beslutas i samråd mellan rektor, mentor och elevhälsopersonal.

Om personal får signaler om eller misstänker att elev varit alkoholpåverkad informeras ansvarig rektor/bitr. rektor. Vidare åtgärder beslutas i samråd mellan rektor/bitr. rektor, mentor och elevhälsopersonal

Misstanke om narkotikamissbruk och/eller försäljning

Vad göra vid misstanke om drogmissbruk:

1. Anmäl misstanke om drogmissbruk till rektor, biträdande rektor alternativt elevhälsans personal dvs skolsjuksköterska eller kurator.
2. Om den misstänkte drogmissbrukaren är minderårig skall vårdnadshavare, gode man kontaktas.
3. Ansvarig i elevhälsoteamet utses för bokning. Elevhälsoteamet tar kontakt med Vita villan om provtagning. Konfrontation om misstanke och provtagning bör i första hand ske vid samma tillfälle. Eleven delges bakgrund till misstanke och tillfrågas om lämnade av urinprov.
4. Medverkande vid provtagning bör vara personal i elevhälsoteamet och kan även inkludera vårdnadshavare alternativt god man och representant från boende.

5. Vid positivt utfall skall anmälan göras till socialtjänsten. Vid negativt utfall skall bedömning göras ifrån fall till fall.
6. Vid misstanke om brott t ex i samband med försäljning skall polisanmälan göras av rektor/bitr rektor. Vid försäljning av narkotika bör elev avstängas från undervisningen.
7. Uppföljning och individuell åtgärdsplan tas fram. Här bör särskild hänsyn tas till elevens programtillhörighet.

Vid misstanke om drogmissbruk för flera elever bör dessa konfronteras vid samma tidpunkt men inte gemensamt. Provtagning bör heller inte ske samtidigt, om möjligt.

Misstanke om narkotikamissbruk kan baseras på att personal får information av elev eller att personal genom egna iakttagelser fått misstankar. Ofta kan det handla om en känsla av att det inte står rätt till med en elev, men att konkreta bevis saknas. I detta läge bör kontakt tas med rektor/bitr rektor och elevhälsopersonal för samtal. Därefter tas beslut om fortsatta åtgärder. Om eleven verkar uppenbart påverkad hanteras ärendet enligt handlingsplanen ovan.

Om det finns anledning att drogtesta en elev är det viktigt att rektor/bitr rektor i ett samtal förklarar för eleven vad som förorsakar misstanken om drogpåverkan. Eleven informeras om att rektor/bitr rektor och även mentor vid behov får information om testresultatet. Rektor/bitr rektor ansvarar för att vårdnadshavare kontaktas om eleven är under 18 år. Om eleven är över 18 år bör insatser göras för att motivera till kontakt med anhöriga. Representant för elevhälsoteamet anmäler till socialförvaltningen.

Drogtest

Ett drogtest kan utföras av Vita villan, polis eller hälsocentral. Rektor/bitr rektor ansvarar för att vårdnadshavare kontaktas i de fall eleven är under 18 år. Rektor/bitr rektor ansvarar för vidare planering.

Det går inte att tvinga någon till provtagning. Endast polisen har sådana befogenheter och då endast i mycket speciella fall. Polis genomför drogtest vid tydliga tecken, vilket kan utgöras av fysiska tecken på drogmissbruk alternativt innehav av droger eller drogrelaterad utrustning. Polis kan även reagera efter tips om missbruk. Polis utgör inte ett alternativ att kontakta om elev inte samtycker till drogtest.

Svar på utfall från drogtest erhålls som snabb svar vilket medför att resultat meddelas omgående.

Vita villan kan erbjuda lämnande av urinprov (på plats) vardagar mellan kl. 12.15–13.00. Ring och meddela innan.

Positivt utfall av drogtest

Rektor/bitr rektor, i samråd med skolsköterska/skolläkare, bedömer om ytterligare laboratorieanalys behövs för säkerställande av resultat. Samtal hålls med eleven som även informeras om fortsatta åtgärder från skolans sida och anmälan till socialtjänsten. Rektor/bitr rektor fattar beslut om polisanmälan ska göras.

Om eleven är under 18 år ansvarar rektor/bitr rektor för att vårdnadshavare informeras om vad som framkommit och om fortsatta åtgärder från skolans sida, såsom elevhälsomöte och anmälan till socialtjänsten. Om eleven är över 18 år bör insatser göras för att motivera till kontakt med anhöriga.

Rektor/bitr rektor tar ansvar för att samordna insatser och uppföljning runt eleven enligt Sollefteå Gymnasiums ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärdsprogram – uppföljning*. Rektor och huvudman kan fatta beslut om avstängning av elev enligt Skollagen, kapitel 5: 17.

Negativt utfall av drogtest

När eleven har lämnat det urinprov som överenskommits och resultatet är negativt ska behovet av andra åtgärder övervägas och utredas. Ärendegång: *Anmälan – utredning – åtgärdsprogram – uppföljning*.

Tecken som kan tyda på missbruk

Viktiga tecken som skolan ska uppmärksamma är om eleven har låg närvaro, visar beteendeförändringar, onormal trötthet, byter kamrater och inte vårdar sin hälsa. Att tidigt upptäcka narkotikamissbruk är svårt, tecknen är till en början vaga och missbrukaren döljer eller bagatelliserar sitt drogintag. Det är viktigt att vuxna reagerar och agerar vid oro.

Länkar med ytterligare information:

www.riskbruk.se

www.droginfo.com

www.fhi.se, www.CAN.se

Drogtyper

Cannabis (THC) kan sitta i under flera månader i kroppen beroende av hur mycket individen använt. Det finns teststickor som visar hur nära i tid som användandet skett men vill man veta närmare så måste provet skickas ut inför verifiering till extra kostnad.

Amfetamin, opiater, tradolan, benzodiazepiner är ute ur kroppen efter ett par dagar. Detta medför att drogtest måste ske i nära anslutning till användande för att ge ett positivt utfall vid provtagning.

Det finns många droger (internet droger) som inte ger positivt utfall vid provtagning. Erhålls inte förväntat svar kan slumpmässig kontroll genomföras. Då måste godkännande, samtycke ha inhämtats i förväg från individ eller vårdnadshavare. Uppföljning av positivt prov kan t.ex. utgöras av lämnande av 1 prov/vecka under en månads tid.

Lagstiftning som styr arbetet mot droger

Skollagen

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Avstängning av elev sker enligt Skollagen, kapitel 5 : 17.

Avstängning i de frivilliga skolformerna

17 § I gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna får huvudmannen besluta att helt eller delvis stänga av en elev om:

1. eleven med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid bedömningen av elevens måluppfyllelse och kunskaper,
2. eleven stör eller hindrar utbildningens bedrivande,
3. eleven utsätter någon annan elev eller av utbildningen berörd person för kränkande behandling, eller
4. elevens uppförande på annat sätt inverkar negativt på övriga elevers trygghet och studiero.

Huvudmannen får besluta att ett beslut om avstängning ska gälla omedelbart. Om det kan antas att någon av förutsättningarna för avstängning enligt första stycket 2-4 är uppfyllda och beslutet är nödvändigt med hänsyn till elevernas trygghet och studiero, får rektorn besluta om omedelbar avstängning. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta beslut enligt tredje stycket. *Lag (2015:482).*

Tobakslagen

Rökning är förbjuden i lokaler som är avsedda för barnomsorg, skolverksamhet eller annan verksamhet för barn och ungdomar samt på skolgårdar.

Narkotikastrafflagen

Det är straffbart att anskaffa, förvara, använda samt bjuda ut narkotika till försäljning.

FN:s barnkonvention

Skolan är skyldig att skydda barn och ungdomar från droger.

Arbetsmiljölagen

Föreskriver att skolan ska ha en bra arbetsmiljö och är skyldig att förebygga ohälsa och olycksfall bl a orsakat av alkohol och narkotika.

Socialtjänstlagen

Skolan har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om en elev använder eller misstänks använda narkotika eller andra droger.

Rektor anmäler ärendet till socialtjänsten i enlighet med socialtjänstlagen 14 kap 1§.

14 kap. Anmälan om och avhjälpande av missförhållanden m.m.

1 § Följande myndigheter och yrkesverksamma är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa:

1. myndigheter vars verksamhet berör barn och unga,
2. andra myndigheter inom hälso- och sjukvården, annan rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet, socialtjänsten, Kriminalvården, Polismyndigheten och Säkerhetspolisen,
3. anställda hos sådana myndigheter som avses i 1 och 2, och
4. de som är verksamma inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet och fullgör uppgifter som berör barn och unga eller inom annan sådan verksamhet inom hälso- och sjukvården eller på socialtjänstens område.

De som är verksamma inom familjerådgivning är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om att ett barn utnyttjas sexuellt eller utsätts för fysisk eller psykisk misshandel i hemmet. Myndigheter, befattningshavare och yrkesverksamma som anges i första stycket är skyldiga att lämna socialnämnden alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredning av ett barns behov av stöd och skydd.

Om anmälan från Barnombudsmannen gäller bestämmelserna i 7 § lagen (1993:335) om Barnombudsman. *Lag (2015:982)*.